

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției

Analizând proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.68 din 14.04.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Obiectul de reglementare al prezentului proiect de lege îl constituie modificarea și completarea Legii nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției, în sensul acordării dreptului cetățenilor Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European să poată desfășura activitatea de interpreți și/sau traducători pentru Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parchetul Național Anticorupție.

Prin obiectul său de reglementare proiectul face parte din categoria legilor ordinare.

2. Din punct de vedere al dreptului comunitar, precizăm că problematica recunoașterii stagiilor de formare profesională la nivelul Uniunii Europene se fundamentează și se dezvoltă în contextul reglementărilor comunitare, principii de bază, integrate libertăților comunitare, respectiv **libera circulație a persoanelor și serviciilor**. În principiu, statele membre ale Uniunii Europene au libertatea de a fixa un nivel minim al calificării necesare pentru exercitarea unei profesii. În conformitate cu principiul recunoașterii reciproce, acestea sunt însă obligate să ia în considerare calificarea obținută de o persoană într-un alt stat membru al UE și să aprecieze dacă acesta corespunde exigențelor proprii. La nivelul Uniunii Europene, atât sub aspectul dreptului comunitar original cât și cel derivat, o dată cu structurarea unui cadru juridic prin care s-au desființat obstacolele în ceea ce privește libera circulație a persoanelor și a serviciilor, era și firesc să fie adoptate și norme prin care să se permită cetățenilor comunitari să poată exercita o profesie, cu titlu independent sau ca salariat, într-un alt stat membru decât cel în care și-au dobândit calificarea profesională.

În virtutea prevederilor din **Tratatul asupra Uniunii Europene** consemnăm existența a două directive adoptate de Consiliul Comunităților Europene, a căror menire vizează cu precădere, instituirea la nivel comunitar atât a unui sistem general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior, a certificatelor și a altor titluri similare, cât și facilitarea exercitării tuturor activităților profesionale, fără a se limita la un nivel de pregătire superior.

În cazul demersului de față, relevante sunt câteva dispoziții din **Directiva CEE nr.89/48** din 21 decembrie 1988 referitoare la un sistem general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior care confirmă calificările profesionale cu o durată minimă de trei ani, și **Directiva CEE nr.92/51** din 18 iunie 1992 referitoare la al doilea sistem general de recunoaștere a calificărilor profesionale, care completează prima directivă, pe care inițiatorul le-a avut în vedere la elaborarea proiectului, așa după cum reiese și din Expunerea de motive. Principiul celor două directive subsidiare (în sensul că se aplică doar în absența unor directive sectoriale) este acela al recunoașterii reciproce a diplomelor cerute în statele membre de

origine și în statele gazdă pentru exercitarea aceleiași profesii, excepțiile putând exista atunci când formațiunea de pregătire este mai lungă sau în mod esențial diferită în statul gazdă. A doua Directivă 92/51/CEE extinde sistemul introdus în cadrul primei directive, dar din punct de vedere tehnic, este mai complexă și ține cont de multitudinea exigențelor instituite în diverse state membre. Astfel, pentru aceeași profesie (la modul general), statele pot să ceară atât diplomele, cât și diplomele post-liceale sau alte certificate ori simple atestări de competență.

Din analiza comparativă a proiectului raportată la prevederile celor două directive enunțate mai sus a rezultat că în ansamblul său, proiectul nu ridică probleme de fond, iar exigențele și obiectivele comunitare în domeniu (art.3 din Directiva nr.89/48/CEE, art.4 din Directiva nr.92/51/CEE) au fost preluate și transpuse de-o manieră riguroasă și foarte precisă.

Astfel, se are în vedere, conform dispozițiilor art.3 din Directiva 89/48/CEE, faptul că atunci când în statul de primire, accesul la profesiune sau exercitarea acesteia sunt subordonate condiției posesiei unei diplome sau a unui document de atestare în profesie, autoritatea competentă nu poate refuza unui resortisant al unui stat membru, pe motiv de lipsă a calificării, să acceadă la această profesie sau să o exercite în aceleași condiții ca proprii cetățeni.

Un aspect important **ce nu a fost transpus** în proiectul de Lege supus spre avizare, îl reprezintă faptul că statul de primire poate să ceară traducătorului sau interpretului ce a fost atestat de autoritățile competente din statul membru de origine, să dovedească că posedă o experiență profesională, atunci când durata formării este inferioară cu cel puțin un an celei cerute în statul membru de primire (art.4 lit.a din Directiva 92/51/CEE).

3. Pentru a elimina aparenta contradicție dintre dispoziția art.3 alin.(1) lit.a) și cea de la art.3¹, propunem reformularea celei dintâi astfel:

“a) este cetățean român sau cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European;”.

Drept consecință a acestei propuneri, **alin.(2) al art.3** urmează a fi eliminat, ca și marcarea cu (1) a textului actualului **alin.(1) al art.3**.

4. La **pct.3 al art.I**, referitor la alin.(6) al art.3¹, sugerăm următoarea redactare pentru partea de debut a acestuia:

“(6) În aplicarea prevederilor ...”.

5. La **pct.4** al art.I, referitor la art.6 alin.(2), pentru un plus de rigoare normativă, propunem reformularea textului, astfel:

“(2) Existența cazurilor prevăzute la alin.(1) se verifică de Ministerul Justiției, se constată prin ordin al ministrului justiției și se comunică persoanei în cauză, cu excepția situației prevăzute la lit.g)”.

6. La **pct.5** al art.I, cu referire la art.6¹ alin.(2), propunem înlocuirea expresiei “să anunțe despre aceasta”, prin expresia “să aducă la cunoștință această situație”, mai potrivită în context.

La **alin.(3)** al aceluiași articol, pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea cuvântului “stabilite”, prin “prevăzute”.

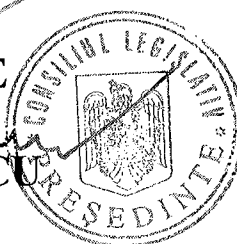
7. La **art.III**, propunem reformularea părții finale a normei, în consens cu cerințele stilului normativ, astfel:

“... se va republica, dându-se textelor o nouă numerotare”.

Precizăm că referirea la Monitorul Oficial al României, Partea I, a fost eliminată, deoarece legile se republică numai în Partea I a Monitorului Oficial al României, conform art.13 alin.(2) din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 641/14.04.2004